

Adı Soyadı: Sınıf / No:

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Puan	16	16	20	16	16	16	100

6 açık uçlu / kısa cevaplı soru · 100 puan. Yanıtlarında istenen işlem, gerekçe ve kanıtı göster.

Yazılı provasıdır. Okulunun seçtiği senaryoyu kontrol et.

1. Orman için hangi soru? · 16 puan

Bir bölgede yol yapılması tartışılıyor. Mühendisler yolun uzunluğunu ve kesilecek ağaç sayısını hesaplıyor. Bölge halkı ise “Ulaşım kolaylığı ile canlıların yaşam alanını koruma sorumluluğu nasıl dengelenmeli?” sorusunu gündeme getiriyor.

Metindeki olgusal araştırma ile çevreye ilişkin felsefi problemi ayırınız. Felsefi problemde karşı karşıya gelen iki değeri ve tartışmayı derinleştirecek bir soruyu yazınız.

2. Doğanın değeri · 16 puan

Bir göl için iki görüş öne sürülüyor: I. “Gölü korumalıyız; çünkü insanlara su ve gelir sağlar.” II. “Göl ekosistemi, insanlara sağladığı yarardan bağımsız olarak da korunmaya değerdir.”

Görüşlerin değer anlayışlarını karşılaştırınız. Gölün insanlara doğrudan gelir sağlamaması durumunda her görüşün gerekçesinin nasıl etkileneceğini açıklayınız.

3. Kıyıda ki turizm projesi · 20 puan

Bir kıyıda yeni tesisin yerel istihdam yaratacağı, fakat kuşların üreme alanının bir bölümünü daraltacağı öngörülüyor. Alternatif bir yerleşim planı daha pahalıdır ama üreme alanını büyük ölçüde koruyabilir.

Proje hakkında savunabileceğiniz bir görüş yazınız. Görüşünüzü iki gerekçeyle destekleyiniz; görüşünüze yöneltilebilecek güçlü bir itirazı ve bu itiraza cevabınızı ekleyiniz.

4. Sorumluluğu paylaşmak · 16 puan

Bir kentte atık sorunu için iki öneri vardır: yalnız bireylerin daha dikkatli olması veya yalnız üreticilerin ambalajı azaltması. Kent yönetiminin toplama altyapısı da yetersizdir.

Çevresel sorumluluğun paylaşımı hakkında kendi görüşünüzü yazınız. Birey, üretici ve yönetimden en az ikisinin rolünü gerekçelendiriniz. “Bir taraf sorumluluğunu yapmıyorsa ötekilerin hiçbir yükümlülüğü kalmaz.” iddiasını değerlendiriniz.

5. Kararı kim açıklamalı? · 16 puan

Bir kurum, başvuruları sıralayan bir yazılım kullanıyor. Başvuranlar hangi ölçütlerin kullanıldığını göremiyor; kurum çalışanı “Sonucu sistem verdi, açıklama sorumluluğu bize ait değil.” diyor.

Durumdan doğan iki felsefi teknoloji problemini soru biçiminde yazınız. Otomatik karar ile insan sorumluluğu arasındaki ilişkiyi açıklayınız; olgusal olarak araştırılması gereken bir bilgi belirtiniz.

6. Kolaylık ve mahremiyet · 16 puan

Bir okul uygulaması kayıp eşyaları bulmayı kolaylaştırmak için öğrencilerin sürekli konumunu kaydetmeyi öneriyor. Daha az veri toplayan bir seçenek yalnız öğrencinin isteğiyle konum bildiriyor, fakat her kayıp eşya için aynı hızda sonuç vermeyebilir.

Bu önerideki teknolojiyle ilgili temel değer çatışmasını açıklayınız. Bir felsefi soru kurunuz; tartışmada açıklığa kavuşturulması gereken iki kavramı ve neden gerekli olduklarını belirtiniz.
